

Европосланик Тајс Ројтен изјавио да очекује да Унија ускоро донесе формалну одлуку о замрзавању фондова за Србију. Додаје да је јасно да новац може да се добије само уз испуњавање преузетих обавеза на путу ка чланству у ЕУ.

H1: Након изјаве госпође Кос да су средства за Србију замрзнута, чули смо неколико коментара из српске владе, а последњи је дао председник Вучић рекавши да неће телефоном разговарати ни са ким ко Србији жели зло и да нема о чему да разговара са госпођом Кос. Како видите те последње коментаре који долазе из Србије поводом порука из Брисела?

"Па, није изненађујуће, наравно, и то је исти рецепт који стално гледамо - слаткоречивост када су у Бриселу, а из Београда дискредитовање Европске уније, блађење Европске уније. Заправо, то је веома незрело и рекао бих чак помало детињасто. Мислим да српска влада заиста треба да буде забринута због овог гранта, овог новца који је сада задржан, и мислим да ће та одлука врло брзо бити потврђена", каже Тајс Ројтен.

H1: *Међутим, морам да цитирам министра за европске интеграције Србије, који каже да новац није замрзнут и да је питање дана када ће Србија добити та средства. Дакле, какав је тачно став Брисела по овом питању?*

"Да, било је одређене конфузије, нажалост, али комесарка Кос је потпуно у праву када говори о забринутостима у вези са владавином права. Годинама већ постоји назадовање када су у питању владавина права и демократија. Европски парламент у потпуности подржава комесарку [Кос](#), зато мислим да ће можда бити потребно још неколико дана, али верујем да ће одлука бити потврђена и да би српска влада заиста требало да буде забринута због тога и да промени тон којим говори. Јер, на крају крајева, Србија је та која жели да се придружи Европској унији. Ја бих волео да видим Србију у Европској унији, али они не морају да јој се придруже. Дакле, питање је и која је алтернатива за Србију. Мислим да ће српски народ ускоро прозрети ову стратегију, јер је она фокусирана само на останак на власти, на наставак постојеће ситуације и статуса кво. Јасно је да нешто мора да се промени, у интересу грађана Србије, али и у интересу Европе. Али понављам - Србија жели да се придружи Европској унији. Уз то долазе одређене обавезе и не можемо наставити овако као до сада: да говорите како желите да се придружите, а истовремено из Београда дискредитујете Европску унију и њене представнике", каже Ројтен.

H1: *Главно питање у овом тренутку су такозвани „Мрдићеви закони“, односно правосудни закони. Нисмо видели суштинске промене, а неки стручњаци овде у Србији кажу да влада жели само делимично да их промени, а не у потпуности. Уз назадовање у правосуђу и слободи медија - Србија је сада 104. на Индексу медијских слобода. Како тренутно видите Србију?*

"Па, то је управо оно што сам рекао. Назадовање је процес који траје и траје већ годинама. Независност правосуђа је од кључног значаја и поздрављам рад Венецијанске комисије Савета Европе у њеном недавном мишљењу од 24. априла ове године. Све је веома јасно. Дакле, не може бити никаквог неспоразума око тога шта треба урадити, шта треба променити и, што је најважније, шта треба спровести. Јер смо већ видели праксу козметичких промена, козметичког усвајања закона, али оно што нам треба јесте примена. Потребно је да видимо конкретне ефекте на терену за грађане Србије, за независно правосуђе и, наравно, за медије. А медији су још једна кључна област у којој смо видели назадовање. Упркос реформама, видели смо више застрашивања, више кампања блаћења од стране политичара, више притиска на преостале независне медије. То је опасно, јер здравој демократији требају и другачији гласови и независни медији", каже европосланик.

H1: У оваквој ситуацији приближавамо се изборима, било крајем ове године или почетком следеће. Ректор Београдског универзитета био је у Бриселу и састао се са Мартом Кос. Због тога је одмах био нападнут, јер га владајућа странка види као особу која би могла да их изазове на изборима. Како гледате на све то што се догађа свега неколико месеци пред изборе? Ако немамо демократска правила, како можемо имати слободне и поштене изборе?

"Опет гледамо исти рецепт који се стално понавља. Храбри ректор универзитета чак и због разговора са комесарком Кос или члановима Европског парламента бива блаћен и дискредитован, иако оно што је тражио није ништа револуционарно. Тражио је да његови студенти буду безбедни. Мислим да је то веома добро за једног ректора универзитета. Такође је тражио исте ствари које траже студенти и сви остали грађани Србије који протестују - спровођење владавине права. Они желе да виде промене у сопственом друштву. Мислим да је, опет, реч о истом рецепту. Детињасто је нападати оне који се једноставно залажу за слободе, основна права и за то да она буду поштована, као и за безбедност у академском окружењу, како је рекао ректор универзитета", каже.

H1: У јуну нас очекује још један извештај Европског парламента. Какав ће бити ваш став и став ваше групе у том извештају? Знамо да је претходни извештај био прилично оштар према властима у Србији, али се од тада ништа није променило.

"Мислим да ће и следећи извештај бити веома оштар и веома критичан, јер се назадовање додатно погоршава. Посебно када су у питању теме о којима смо разговарали - притисци и застрашивање независних новинара, као и догађаји на универзитету. Дакле, понављам и надам се да ова порука допире и до грађана Србије: волели бисмо да видимо Србију у Европској унији, али под другачијим околностима - са независним правосуђем и јасном и здравом демократијом. То би било корисно не само за Србију и њене грађане, већ би повећало стабилност читавог региона, јер би демократска и здрава Србија могла бити лидер региона и приближити цео регион Европској унији. То би, на крају, наравно, било од велике користи и за саму Европску унију. Али понављам - немојте то радити зато што то ми тражимо или зато што ја то желим. Не, урадите то због себе и промените курс своје земље, промените будућност своје земље набоље, јер мислим да је то најбоља алтернатива за Србију. Не видим другу алтернативу осим приближавања Европској унији и придруживања овом блоку демократских држава", наводи Ројтен.

H1: *На крају, чујемо и из владе да, ако Европска унија каже да жели Србију у ЕУ, зашто онда Брисел ускраћује средства? Делује као да влада или не разуме зашто се то дешава или покушава да изврне причу. Како ви то видите - као неразумевање или спин?*

"Мислим да они то веома добро разумеју. Оно што желе јесте да новац настави да пристиже, али без обавеза које уз њега долазе. Мислим да је важно да будемо потпуно јасни по том питању. Нема више слаткоречивости у Бриселу, а затим изостанка акције у Србији. Оно што морамо да видимо јесу конкретни потези. Морамо да видимо опипљиве резултате, јер европски порески обвезници не могу и не желе да наставе да плаћају ове бесмислене игре, јер на крају крајева то није озбиљно. Није озбиљно да желите да новац настави да долази, али да не желите да поштујете обавезе које уз њега иду. И мислим да ниједна разумна особа не верује да 1,5 милијарди може „купити“ српско руководство, али исто тако нико не мисли да је Европски парламент слеп и спреман да протраћи 1,5 милијарди евра, а да притом не види резултате које желимо за грађане Србије пре свега, али и зато што искрено желимо да интегришемо Србију у нашу европску породицу - али под правим условима, условима који ће унапредити живот грађана Србије и учинити Србију снажним партнером у Европи", каже Ројтен.

(H1)